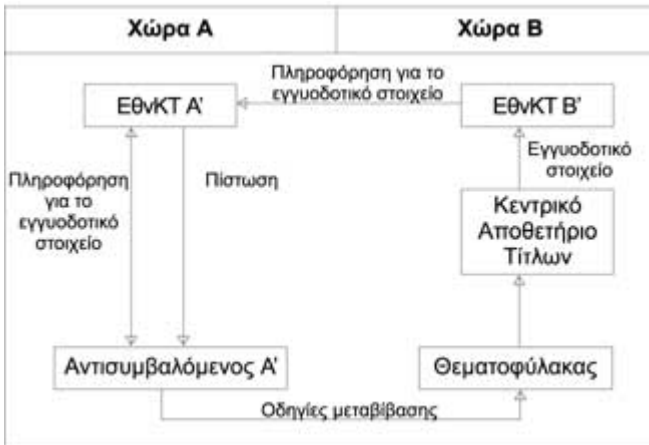

19) ΤΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΡΙΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ (ΜΑΚΤ) ΚΑΙ ΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ

Οι αντισυμβαλλόμενοι του ΕΣΚΤ μπορούν να χρησιμοποιούν επιλέξιμα περιουσιακά στοιχεία σε διασυνοριακή βάση, δηλαδή μπορούν να αποκτούν κεφάλαια από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένο παρέχοντας σαν εγγύηση στοιχεία που βρίσκονται σε ένα άλλο κράτος μέλος. Στους διακανονισμούς όλων των πράξεων παροχής ρευστότητας του ΕΣΚΤ επιτρέπεται η χρήση εγγυοδοτικών στοιχείων σε διασυνοριακή βάση. Για το σκοπό αυτό, οι εθνικές κεντρικές τράπεζες ανέπτυξαν το μηχανισμό του Μοντέλου Ανταποκριτριών Κεντρικών Τραπεζών (Correspondent Central Banking Model (CCBM), Modèle de la Banque centrale correspondante (MBCC)). Το μοντέλο χρησιμοποιείται για όλα τα στοιχεία πρώτης βαθμίδας και για τα στοιχεία δεύτερης βαθμίδας που είναι εμπορεύσιμα χρεόγραφα. Ειδικές λύσεις εφαρμόζονται για τα μη εμπορεύσιμα στοιχεία δεύτερης βαθμίδας. Το ΜΑΚΤ όπως και οι ειδικές λύσεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παροχή ενδοημερήσιας ρευστότητας και ρευστότητας μίας ημέρας σε αντιστρεπτές πράξεις, που λαμβάνουν τη μορφή συμφωνιών αναστροφής ή ενεχύρων (pledge), και άμεσων συναλλαγών (outright transactions). Ακολουθεί πίνακας απεικόνισης του μηχανισμού ΜΑΚΤ:

Όλες οι εθνικές κεντρικές τράπεζες τηρούν λογαριασμούς χρεογράφων μεταξύ τους για τη χρήση διασυνοριακών εγγυοδοτικών στοιχείων. Η ακριβής διαδικασία του ΜΑΚΤ εξαρτάται από τον τρόπο τήρησης και διάθεσης των στοιχείων. Σύμφωνα με το σύστημα εξειδίκευσης (earmarking system, système d'affectation des garanties) αμέσως μετά την έγκριση της χορήγησης της πίστωσης από την εθνΚΤ του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένος ο αντισυμβαλλόμενος (home central bank), ο αντισυμβαλλόμενος, είτε ο ίδιος είτε μέσω του θεματοφύλακα αυτού, δίνει εντολή στο σύστημα διακανονισμού χρεογράφων της χώρας όπου τηρούνται τα χρεόγραφα να τα μεταβιβάσει στην κεντρική τράπεζα της χώρας αυτής για λογαριασμό της εθνΚΤ της χώρας εγκατάστασής του. Αμέσως μετά την πληροφόρηση της τελευταίας από την πρώτη εθνΚΤ ότι μεταβιβάστηκε το εγγυοδοτικό στοιχείο, μεταφέρει τα κεφάλαια στον αντισυμβαλλόμενο. Σε καμία περίπτωση οι κεντρικές τράπεζες δε θέτουν στη διάθεση του αντισυμβαλλόμενου τα κεφάλαια πριν από τη μεταφορά των τίτλων στην εθνΚΤ της χώρας που τηρούνται. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και προκειμένου να μη παραβιασθούν οι ημερομηνίες διακανονισμού ο αντισυμβαλλόμενος μπορεί να καταθέσει εκ των προτέρων τα στοιχεία στην ανταποκρίτρια κεντρική τράπεζα για λογαριασμό της εθνΚΤ της χώρας του αντισυμβαλλόμενου χρησιμοποιώντας το μηχανισμό του ΜΑΚΤ. Στο σύστημα εξειδίκευσης τα μεταβιβαζόμενα χρεόγραφα είναι συγκεκριμένα (μαρκαρισμένα). Η αποτίμηση αυτών με τιμές αγοράς γίνεται τουλάχιστον μια φορά την εβδομάδα. Στην περίπτωση αυτή, η ημερομηνία διακανονισμού των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης (κανονικά κάθε Τετάρτη) αποτελεί την ημερομηνία αποτίμησης. Επίσης, οι ημερομηνίες διακανονισμού των πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης αποτελούν ημερομηνίες αποτίμησης. Εάν μετά την αποτίμηση τα στοιχεία δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις πραγματοποιείται προσφορά συμμετρικού περιθωρίου. Για να μειωθεί η συχνότητα αυτού εφαρμόζεται ένα κατώφλι ίσο με το 1% του ποσού της χορηγούμενης πίστωσης. Ανάλογα με τις διατάξεις του εθνικού δικαίου, οι εθνΚΤ μπορούν να απαιτήσουν όπως οι προσφορές περιθωρίου υποβληθούν είτε με συμπληρωματικά περιουσιακά στοιχεία είτε σε χρήμα. Εάν η αγοραία αξία των στοιχείων πέσει κάτω από το κατώτατο κατώφλι ακολουθείται η διαδικασία της συμπλήρωσης. Αντίθετα, εάν η αξία των στοιχείων ανατιμηθεί πέραν του ανώτατου κατωφλίου, τότε η εθνΚΤ επιστρέφει στον αντισυμβαλλόμενο τη διαφορά είτε σε χρεόγραφα είτε σε χρήμα. Σύμφωνα με το συγκεντρωτικό σύστημα (pooling system, système de mise en réserve commune des garanties) ο αντισυμβαλλόμενος δημιουργεί ένα επαρκές αποθεματικό τίτλων το οποίο θέτει στη διάθεση της κεντρικής τράπεζας για την κάλυψη των πιστώσεων που αντλεί από το ΕΣΚΤ. Αυτό σημαίνει ότι οι διάφοροι τίτλοι δεν συνδέονται με ειδικές πράξεις ούτε οι τίτλοι που θα καλύψουν μια δανειοδότηση προσδιορίζονται και εξατομικεύονται όπως στο προηγούμενο σύστημα. Πρόκειται για μια δεξαμενή από την οποία δεσμεύονται για κάθε πίστωση τίτλοι ίσης αξίας. Στο σύστημα αυτό οι αντισυμβαλλόμενοι δύνανται να συμφωνήσουν εκ των προτέρων ότι μπορεί κάθε ημέρα να αντικαθίστανται οι εγγυοδοτικοί τίτλοι. Αντίθετα, στο σύστημα εξειδίκευσης μόνο η εθνΚΤ μπορεί να επιτρέψει την αντικατάσταση των τίτλων.

Για το πρώτο διάστημα του τρίτου σταδίου, οι αντισυμβαλλόμενοι έχουν πρόσβαση στο ΜΑΚΤ μέχρι τις 5:30 μ.μ. ώρα Ελλάδος και για όλες τις εργάσιμες ημέρες του ΕΣΚΤ. Οι εθνΚΤ έχουν την ευχέρεια να θέτουν στους αντισυμβαλλόμενους προθεσμία κλεισίματος του ΜΑΚΤ ενωρίτερα, π.χ. στις 5 μ.μ. ώρα Ελλάδος ώστε να υπάρχει χρόνος - μέχρι τις 5 μ.μ. - να επικοινωνήσουν με την κεντρική τράπεζα καταγωγής. Μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μπορεί να επιτρέψει την παράταση λειτουργίας του ΜΑΚΤ μέχρι την ώρα κλεισίματος του TARGET, συνήθως στις 7 μ.μ. ώρα Ελλάδος.